

Načrtovana reorganizacija koncerna Kolektor

»O reorganizaciji koncerna smo se začeli pogovarjali že spomladi lani, ko smo se lotili priprave Strategije koncerna 2008-2012. Model delitve je že dorečen. Po njem naj bi ločili razvojno-tržne in proizvodne procese od plansko-kontrolniških, finančnih, strategije kadrov ter odnosov do širšega in ožjega okolja, se pravi, njegov izvršilni del od upravljalškega, ki bo kot holding skoncentriran na ravni Kolektor Holdinga in ga bom v prihodnjih letih vodil jaz,« je v zvezi z načrtovano reorganizacijo povedal predsednik uprave koncerna Kolektor **Stojan Petrič**. »V načrtovanju te nove organiziranosti smo v Kolektorju leta vlagali v izobraževanje in razvoj kadrov, tudi v MBA študije, tako da imamo danes vrhunsko menedžersko ekipo, ki je sposobna prevzeti izvršno vodenje koncerna v prihodnje, kar je tudi ena od mojih velikih zaslug,« je še poudaril Stojan Petrič. Reorganizacija koncerna bo stopila v veljavo z novim letom. S podrobnostmi bomo zaposlene seznanili na tradicionalnem prednovoletnem srečanju v Modri dvorani in prek časopisa Komunitator.

Kolektorjeva prodajna konferenca v znamenju svetovne recesije..... 2

- Kljub recesiji bo koncern letošnje poslovno leto sklenil z 275 milijoni evrov prometa

Bienalni dan koncernovih dobaviteljev..... 3

- Tokratni naj dobavitelj Kolektorja je postal nemški EKS Isodraht GmbH

Kolektor Liv prejemnik priznanj za dve inovaciji..... 9

- Zapiralo odtoka vode v wc-splakovalniku je na regijski ravni prejelo zlato, na državni pa srebrno priznanje

Ključni dejavniki globalne konkurenčnosti

Filip Šemrl

Koncern Kolektor je zagotovo med najbolj internacionaliziranimi slovenskimi podjetji. Če se bo primerjal zgolj z njimi, lahko nazaduje, je bil glavni poudarek **Boštjana Ložarja**, MBA, enega najvplivnejših strateških svetovalcev pri nas, ki je vodstvenemu menedžmentu koncerna Kolektor v okviru strateškega seminarja predaval o ključnih dejavnikih globalne konkurenčnosti.

Prav zaradi omenjene ugotovitve je predavatelj predstavil organizacijski ustroj in ključne dejavnike globalne konkurenčnosti svetovnih multinacionalnih družb, ki temeljijo na ustreznem poslovnem modelu, operativni odličnosti, produktnih strategijah in kadrih. V razpravi so sodelujoči spoznavali razlike in iskali preboj, ki bi koncern približal najbolj prepulzivnim svetovnim gospodarskim družbam. Kolektor mora na ravni koncerna oblikovati primeren poslovni model in na produktni ravni ustrezen portfelj s čim tesnejšimi povezavami med posameznimi koncernovimi segmenti proizvodnje. Tako bo lahko tudi v prihodnje ustvarjal ekstra dobiček, predvsem na račun ponudbe izdelkov, ki za razliko od komutatorjev še niso v fazi zrelosti, kar

mu bo omogočalo ustvarjanje višje dodane vrednosti. V zadnjih petnajstih letih je Kolektor več kot štirikrat spremenil svoj poslovni model. Globalno optimalizacijo virov, ki se je v tujini dogajala med letoma 1995 in 2003, je Kolektor izvedel leta 2005, kar je za slovenske razmere zelo zgodaj, vendar se je kljub temu potrudil, da v primerjavi z najboljšimi tujimi podjetji ni zaostal, je ugotavljal Boštjan Ložar. Z omenjenim strateškim seminarjem je želel skupaj s sodelujočimi na njem preveriti, ali je mogoč še kakšen nov unikatni preskok, ki bi v Kolektorjevi branži, za katero so značilne nizke marže, ta lahko iztržil kaj več.

Prodajna konferenca v znamenju svetovne recesije

Polona Šemrl

Na redni jesenski prodajni konferenci so se zbrali prodajniki vseh koncernovih proizvodnih podjetij doma in po svetu. Pregledali so poslovne rezultate v zadnjih devetih mesecih. Kot ugotavlja izvršni direktor koncernove komerciale **mag. Rok Vodnik**, se je prodaja komutatorjev na ravni koncerna oziroma v njegovih družbah doma in po svetu v obravnavanem obdobju v povprečju zmanjšala skoraj za desetino. Slabši poslovni rezultati so posledica recesije, ki smo ji priča v zadnjih mesecih in zaradi katere je do konca leta pričakovati še dodaten padec prodaje. Po Vodnikovih besedah bo koncern Kolektor letošnje poslovno leto kljub temu zaključil z 275 milijoni evrov prometa. Tudi prihodnje leto naj bi prodaja ostala na enaki ravni. Sicer pa strategija poslovanja koncerna v obdobju 2008 – 2017 predvideva postopno rast prodaje, predvsem na račun ohranjanja sedanjega tržnega deleža v komutatorski ponudbi, akvizij in ponudbe novih programov oziroma izdelkov v drugih dveh najmočnejših koncernovih proizvodnih stebrih. Tako naj bi leta 2017 ustvarili že 500 milijonov evrov prometa.

Zaradi upada prodaje predvsem na komutatorskem programu bo snovanje novih projektov v prihodnjem

letu osrednja tema, s katerimi naj bi nadomestili zmanjšanje prodaje zaradi recesije v svetovni avtomobilski industriji.

V prid uresničitve načrtane strategije se bo koncern Kolektor z novim letom reorganiziral. Po novem se bo delil na tri stebre: avtomobilsko industrijo, hišno tehniko in industrijsko tehniko. Razvojna centra za avtomobilsko industrijo bosta v Idriji in Herrenbergu, za hišno tehniko v Postojni, za industrijsko tehniko pa v Ljubljani. Razmišljalo tudi o razvojnem centru nekje v Aziji. Z novo organiziranostjo se bo koncern Kolektor tudi kupcem predstavil v drugačni luči. V prihodnje ne bo le ponudnik komponent, pač pa bo že utečenost razvojnega dobavitelja nadgradil s ponudbo podsistemov in sistemov v različnih proizvodnih aplikacijah. Koncern razpola za zadostnimi pristojnostmi in znanjem, da je lahko kupcem dober partner v njihovih razvojnih projektih.

Dan dobaviteljev prvič za dobavitelje za komutatorski in nekomutatorski program

Polona Šemrl

Koncern Kolektor vsako drugo leto za vse svoje dobavitelje pripravi Dan dobaviteljev. Tokrat se je v Radencih zbralo več kot 100 predstavnikov dobaviteljev iz 56 podjetij. Pred dvema letoma so organizatorji napovedali, da se bodo ponovno srečevali vsi koncernovi dobavitelji, tako tisti, ki dobavljajo material za komutatorski program, kot tisti za nekomutatorskega. In res je bilo tako.

To novost so izkoristili, da so zbranim predstavili dve hčerinski podjetji: Kolektor Liv in Kolektor Magma.

Mojca Šajna, vodja strateške nabave v Kolektor Livu in **Svetlana Perić**, vodja nabave in nabavno prodajne logistike v Kolektor Magmi, sta spregovorili o

zgodovini in razvoju podjetja, v katerem sta zaposleni, in sodelovanju s koncernom Kolektor.

Cilj Dneva dobaviteljev je seznaniti dobavitelje s položajem koncerna Kolektor in njegovo strategijo razvoja ter poudariti pomembnost kakovosti izdelkov in poslovanja. Predavatelji so si bili enotni, da je dobro sodelovanje med dobavitelji in koncernom pomembno tako za eno kot drugo stran. Kot je povedal **Vojko Božič**, vodja nabave v Kolektor Group, si je Kolektor na področju nabave zastavil novo strategije. Poimenoval jo je »Politika 5 krat 5«. Zajema redno oskrbo proizvodnje z materialom, stalno zniževanje nabavnih stroškov, iskanje novih potencialnih virov nabave, zmanjševanje števila dobaviteljev in dvig kakovosti vhodnih materialov.

Kolektor je internacionalizirano podjetje, ki ima proizvodna podjetja doma in v svetu. Čeprav je internacionalizacija še vedno osredotočena predvsem na komutatorski program, tudi novi programi in produkti postajajo vse močnejši. Že letos bodo polovico prihodkov ustvarili prav z nekomutatorskimi programi. Rast koncerna, kakršni smo priča v zadnjem času, zahteva novo organiziranost. Z letom

2009 se bo koncern iz produktne reorganiziral v panožno organizacijo, je zbranim dejal izvršni direktor koncernove komerciale **mag. Rok Vodnik**. Nova organiziranost bo koncern delila na tri stebre – avtomobilsko industrijo, hišno tehniko in industrijsko tehniko. Ključna sprememba bo, tako Vodnik, na razvojno-tržni funkciji, s pomočjo katere želijo v koncern pripeljati nove programe in projekte, ki bodo omogočali organsko rast.

Udeleženci so se seznanili še z nekaterimi novostmi s področja logistike v koncernu, novo evropsko kemijsko zakonodajo REACH in pregledali, kako uspešni so dobavitelji pri dobavi materialov.

Po besedah direktorice področja logistike v Kolektor Sikom **Mateje Štemberger** naj bi logistika v koncernu Kolektor postala sinonim za učinkovitost in odličnost logističnih rešitev. Da bi na tem področju postali bolj fleksibilni in produktivni, naj bi centralizirali organizacijo transporta, zmanjšali zaloge, racionalizirali

bazo nestrateških dobaviteljev in povečali samokontrolo porabe strateških in nestrateških materialov. Da bi to uresničili, od dobaviteljev pričakujejo 100-odstotno točnost dobav, krajše dobavne roke in 100-odstotno kvaliteto.

Bojan Črv, direktor področja kakovosti v Kolektor

Sikom, ugotavlja, da je bil v zadnjih dveh letih narejen korak naprej, vendar si v koncernu želijo še boljših rezultatov. To naj bi dosegli s tem, da so v dobaviteljski verigi odlično kakovost postavili na prvo mesto, na začetek verige. Od dobaviteljev pričakujejo, da bi naredili dobro že prvič, da ne bi bilo nič napak in nič reklamacij. Prav tako pa si od njih obetajo sodelovanje, saj bodo le tako lahko dobavitelji postali tudi partnerji. Njihov odstotek se je v zadnji dveh letih povečal, želijo si še večjega.

Ob koncu formalnega dela Dneva dobaviteljev je **Vesna Jereb**, vodja projektov iz EVT-sistemov, udeležence seznanila še z evropsko kemijsko zakonodajo, ki jo poznamo pod imenom REACH. Omenjena zakonodaja se dotika dobavnih verig (oz. pretoka materiala in informacij) s stališča posameznih snovi v materialih. Opredeljuje namreč zahteve in roke, ki jih morajo podjetja izpolnjevati, če želijo delovati na trgu EU (registracija snovi pri novo ustanovljeni Evropski agenciji za kemikalije, boljši varnostni listi, itd.). Cilj REACH-a je sicer prost pretok snovi na notranjem trgu EU ter visoka raven kemijske varnosti, zaščite zdravja ljudi in okolja.

Na vsakem Dnevu dobaviteljev razglasijo tudi Naj dobavitelja, ki ga izbere poslovodstvo koncerna

Andrea Ruhdorfer, EKS Isodraht GmbH: »Nagrada je za nas velika čast po 10-letnem sodelovanju s Kolektorjem. Kolektor je eden naših največjih kupcev. Na nagrado smo upali in včasih tudi pomislili, da si jo zaslužimo, ker smo v zadnjih letih s Kolektorjem trdo delali. Upali smo in zdaj smo zelo veseli, da smo bili izbrani za naj dobavitelja. Kolektor je svetovni vodja na področju komutatorjev, vidimo pa, da se vse bolj usmerja tudi na druga področja. Je močno in inovativno podjetje. Vsakič, ko pridem v Slovenijo, poslušam o napredku in akvizicijah. To je dobro.«

Eckhard Schaffartzik, EKS Isodraht GmbH: »Ta nagrada je rezultat 10-letnega sodelovanja. V zadnjih letih smo bili zelo blizu temu naslovu, zdaj smo ga osvojili in smo zelo veseli. Nanjo smo upali že v preteklih letih, upali smo tudi letos, nismo pa je pričakovali. Veselje je zato še toliko večje. Kolektor je Isodrahtov največji in najpomembnejši kupec. Je tudi najbolj zahteven. Veseli smo, da imamo kupca, ki pritiska na nas in nas z nasveti usmerja.«

Kolektor. Tokrat je kristalno plaketo prejelo nemško podjetje EKS Isodraht GmbH, eden največjih koncernovih dobaviteljev bakra.

Koncern Kolektor s hčerinskim podjetjem Kolektor Sinabit sodeloval na 1. konferenci o informatiki v proizvodnji PRO-IT

Polona Šemrl

Gospodarska zbornica Slovenije oziroma njeno Združenje za informatiko in telekomunikacije je za podjetje, ki je s pozdravnim nagovorom odprlo prvo konferenco o informatiki v proizvodnji, izbralo prav koncern Kolektor. Kolektor so organizatorji predstavili kot primer dobre prakse, kot primer uporabnika in ponudnika rešitev za uporabo informatike v proizvodnji.

Zbrane je v imenu koncerna Kolektor nagovoril direktor Kolektorja Sikom za razvojno tehnološko področje **Marjan Drmota**. Poudaril je, da se koncern Kolektor zaveda pomena konference in teme, ki jo obravnava, za globalno konkurenčnost, zato so se tudi odzvali vabilu. Skozi hčerinsko podjetje Kolektor Sinabit si koncern želi postati močan akter na področju proizvodne informatike. Prav proizvodna informatika je tisti pomemben element konkurenčnosti, ki je danes za slovensko gospodarstvo izjemnega pomena. Drmota je mnenja, da sistem, kakršen je Kolektor, ki ima proizvodna podjetja domala po vsem svetu, brez procesov, podprtih s proizvodno in nadgrajenih s poslovno informatiko, ne bi mogel obstajati in poslovati.

Koncern Kolektor se proti kitajski konkurenci bori s filozofijo, da mora biti produkt med kakovostjo in ceno ugodnejši kot pri konkurenci. Ker bi se glede cene s kitajsko konkurenco težko kosali, je potrebno zagotoviti boljšo kakovost. Pomemben dejavnik pri zagotavljanju kakovosti najdemo prav v proizvodni informatiki – v spremljanju, sledenju, nadzoru in analizi procesov, na podlagi katerih lahko sprejemamo

ustrezne odločitve. Brez ustrezne proizvodne informatike se dobrih produktov, ki bi bili konkurenčni, ne da narediti, je še povedal Drmota.

Na konferenci se je predstavilo tudi koncernovo hčerinsko podjetje Kolektor Sinabit. Strokovni sodelavec omenjenega podjetja **Maks Tuta** je spregovoril o sledenju izdelku v kosovni proizvodnji in se ob tem vprašal, ali je sledenje nuja ali dobrodošel dodatek in ali predstavlja stroške ali investicijo.

»Neko grobo sledenje izdelkom v sodobni tovarni običajno obstaja: s spremljanjem delovnih nalogov, s spremljanjem skladišnega poslovanja itd. To sledenje je običajno premalo podrobno - velikokrat so tudi razpoložljivi podatki nepovezani. Zahteve po sledenju so iz dneva v dan večje. Odločitev, kako natančno slediti posameznim materialom od vstopa v tovarno, skozi vse procese obdelav in sestavljanj, do posameznega končnega izdelka, ki zapusti tovarno, je zelo

kompleksna. Izdelkom lahko sledimo na nivoju posameznega kosa ali pa na nivoju serije, embalažne enote itd. Najvišji nivo sledenja je sledenje izdelave posameznega izdelka skozi celoten proizvodni proces – na koncu poznamo celotno zgodovino izdelave posameznega izdelka. Obseg in globino sledenja določajo pogoji kupcev in lastne zahteve za sledenje izdelka. Bolj kot so znani pogoji izdelave (uporabljeni materiali, stanje stroja itd.), lažje je na podlagi izmerjenih tehnoloških podatkov pripraviti prave korektivne ukrepe in imeti s temi ukrepi kar najmanjše stroške. Uvedba sledenja izdelka povzroči nekatere dodatne stroške, ki so praviloma bistveno manjši, če se to uvaja skupno s postavitvijo tehnologije za proizvodnjo. Je pa sledenje izdelkom hkrati tudi investicija v bodočnost, ker bodo ljudje, ki vodijo proizvodnjo, na podlagi bolj podrobnega sledenja lažje pravilno ukrepali ob težavah v proizvodnji, pa tudi manj tvegano uvajali racionalizacijek«.

Sicer pa Tuta pravi, da je v prvi vrsti potreba po sledenju odvisna od izdelka, ki ga izdelujemo. Ni namreč vseeno, ali izdelujemo enostaven ali zahteven izdelek. Bolj kot je izdelek zahteven, bolj pomembno je podrobno sledenje posameznemu kosu. Sledenje je pametno integrirati v vsako proizvodnjo v takem obsegu, da nam prinaša sprotne in dolgoročne koristi ter je ekonomsko upravičeno. Eden od pomembnih ciljev uvajanja podrobnega sledenja je tudi zmanjšanje tveganj v proizvodnji.

Kolektor Synatec s partnerji sodeloval na 18. posvetovanju vzdrževalcev Slovenije

Polonca Pagon

Posvetovanje slovenskih vzdrževalcev je bilo namenjeno vsem, ki so kakor koli povezani z vzdrževanjem. Predstavniki Kolektorja Synatec ter dveh njegovih partnerskih podjetij Elsing Inženiring in Kolektor Sinabit so na omenjenem posvetovanju predavali o pregledih v Ex-okolju in centralnih nadzornih sistemih kot učinkovitem orodju pri procesih vzdrževanja. **Vili Granda**, tehnični svetovalec v podjetju Elsing Inženiring, je zbranim predstavil preglede v eksplozijsko ogroženih okoljih, saj so se s sprejemom in uveljavitvijo nove ATEX-zakonodaje pojavile tudi nekatere novosti pri vzdrževanju in pregledih električnih naprav v Ex-okolju. Ker se v praksi pogosto pojavlja vprašanje, na kakšen način najbolj smiselno in optimalno porazdeliti predpisane preglede, je slušateljem predstavil dva predloga iz nemške prakse, ki jih je mogoče prenesti tudi v naša podjetja. Centralni nadzorni sistemi so danes zelo pomemben segment v procesu nadzora in vodenja tehnoloških procesov v industriji in energetiki v različnih infrastrukturnih objektih. **Mag. Samo Ceferin**, tehnični direktor v podjetju Kolektor Sinabit, pravi, da so z razvojem krmilno regulacijske opreme in informacijske tehnologije na področju industrijske tehnike ter z dvigom osveščenosti projektantov in uporabnikov tovrstnih sistemov centralni nadzorni sistemi postali tudi zelo uporabno orodje vzdrževalcev. Skozi takšne sisteme se lahko postopki vzdrževanja bistveno olajšajo, saj je možno že nekatere tehnološke postopke upravljati tako, da je zagotovljeno delovanje naprav, skladno z zahtevami proizvajalca za vzdrževanje brez ročnih posegov vzdrževalcev. Centralni nadzorni sistemi so tudi učinkovita orodja, ki vzdrževalcem pomagajo pri preventivnem vzdrževanju, obenem pa zagotavljajo dobro informiranost v primeru intervencij ali okvar.

S prevzemanjem tržnih deležev smo se tudi prostorsko širili

Filip Šemrl

Pogled na Kolektorjevo industrijsko cono aprila leta 1999. Danes se je okolica nad njo že tako zarasla, da fotografije z gradnjo Razvojno-tržnega centra z istega mesta ni mogoče več posneti

Mineva 45 let Kolektorja, tovarne za proizvodnjo komutatorjev, ki je začela poslovati v proizvodni hali, ki jo danes ni več. Na njenem mestu namreč dobiva končno podobo nov Razvojno-tržni center, s katerim koncern na matični lokaciji v Idriji skoraj zaključuje svojo zunanjo podobo. Kolektor je svoje proizvodne hale gradil in se širil v skladu z rastjo njegove vloge na svetovnem tržišču. Novi proizvodni prostori so bili tisto, kar je bilo vidno in vsem na očeh. Dokaz, da podjetje napreduje in da udejanja svoje poslovne ambicije postati eden glavnih izdelovalcev komutatorjev na svetu. Tisto, česar se od zunaj ni dalo videti, pa je bil tehnološki razvoj, v katerega je Kolektor stalno vlagal in še vedno vlaga znaten delež svojih prihodkov. Prav po zaslugi slednjega, ki je bilo tesno povezano z njegovo ekspanzijo na področju komercialne, je postal stroškovni in tehnološki vodja v ponudbi komutatorjev. Tehnološki vodja ostaja še naprej in snovanja novih prijemov v tehnologiji izdelave komutatorjev in materialih zanje ni zavrla niti trenutna svetovna gospodarska recesija, ki je še posebej izrazita v avtomobilski industriji, kateri še vedno dobavlja glavnino svoje komutatorske proizvodnje. Krize se pojavljajo obdobjno, najnovejša, ki kot kaže še ni dosegla svojega vrhunca, ni ne prva

ne zadnja. Kolektor jo bo zagotovo premostil tudi po zaslugi svoje kapitalske trdnosti, ki jo je gradil leta in leta in se v svojem razvoju ni nikoli nepremišljeno zaletaval s »palačami«, ampak je gradil premišljeno svojim potrebam v prid in v korist družbe. Nenazadnje je treba spomniti na pretekle čase, ko se je na desnem bregu Idrijce služilo kruh z za današnje čase umazano in za zdravje škodljivo proizvodnjo živega srebra. Kolektor je bil tisti, ki je nase prevzel finančno breme sanacije in oblikoval industrijsko cono, ki bo dobila končno podobo z izgradnjo nove proizvodne hale za nove programe, ki bodo jutri dopolnjevali dosedanjo komutatorsko ponudbo, in s tem še naprej zagotavljali socialno varnost Idrijčanov in okoličanov. Kolektor je namreč prevzel vlogo nekdanjega zaposlovalca v idrijski kotlini in vestno izvaja družbeno koristno vlogo v tem okolju.

Konec meseca bo Vegrad razstavil gradbeno dvigalo v Vojkovi ulici v Idriji, še prej pa bodo z njim na vrh Razvojno-tržnega centra dostavili tako imenovane klimate in z njegovo pomočjo dokončali stekleno fasado objekta. V notranjosti novogradnje medtem opravljajo obrtniška dela.

Prepričan sem, da bodo dela opravljena do prve polovice januarja, pravi svetovalec za investicije predsednika uprave koncerna **Damjan Krapš**. Po tehničnem pregledu si bomo vzeli štirinajst dni časa za odpravo morebitnih napak in za ureditev prehoda in povezave z že obstoječo proizvodno halo oziroma s prototipno delavnico in orodjarno. Razvojno-tržni center bo eden prvih nizkoenergetskih objektov pri nas. Za ogrevanje bo namreč s pomočjo toplotnih črpalk izkoriščal podtalnico. Vrtini sta nared, urediti bo treba še telekomunikacijske, komunalne

in podobne povezave med obstoječimi in novim objektom. Objekt bo vseljen marca prihodnje leto. Temelji hale za nove programe so do faze, ki smo jo načrtovali tudi nared. Poleg temeljev, izolacije in ozemljitve sta urejena tudi odtočna kanala za zaledne meteorne vode. Zaenkrat bomo vse skupaj zasuli in začasno spet pripravili prostor za parkirišče. Čez dve leti bomo po prvotnih načrtih postavili tudi halo samo, sočasno pa zgradili podporne zidove in prilagodili obstoječo cesto za bodočo povezavo naše industrijske cone z novim mostom prek Idrije.

Kolektor prvič na sejmu v Rusiji

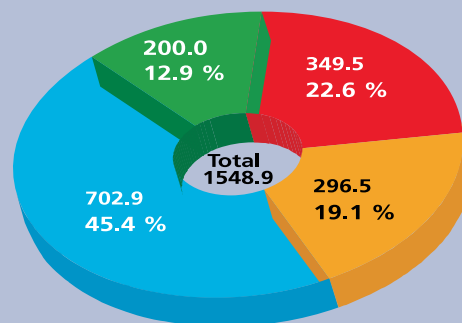
Kolektor Group se je udeležil 4. sejma Interavto, ki je potekal v okviru največjega sejma vozil v Rusiji, in sicer Moskvskega mednarodnega avtomobilskega salona MIAS 2008.

Na sejmu Interavto so se predstavili dobavitelji sestavnih delov oziroma komponent, dodatne opreme, barv, opreme za servise, za vzdrževanje in vsega, kar je kakor koli povezano z avtomobilizmom. Kolektor Group se je odločil za predstavitev na tem sejmu, ker na njem razstavljajo njegovi dosednji kupci in potencialni novi kupci. »Glede na to, da smo bili na sejmu prvič, je bil obisk zadovoljiv, imeli smo sestanke z obstoječimi kupci, pridobili kontakte z novimi, tako na področju komutatorjev kot tudi za izdelke iz plastike in programa navitij,« je po koncu sejma povedal **Matjaž Urbas**, predstavnik Kolektorja v Rusiji. Ker je avtomobilski trg v Rusiji eden najhitreje rastočih trgov na svetu, se ga bodo vsekakor udeležili tudi prihodnje leto.

Kolektor Koling na MOS-u

Na 41. mednarodnem obrtnem sejmu, največji sejmski in poslovni prireditvi v Sloveniji, se je predstavil tudi Kolektor Koling. Na sejmu se je predstavil s programom toplotnih črpalk in solarnih sistemov za pripravo tople vode. V programu toplotnih črpalk so obiskovalcem na ogled postavili toplotne črpalke zrak/voda, voda/voda, zemlja/voda ter demonstrirali njihovo izvedbo. V programu solarnih sistemov pa so predstavili vakuumske kolektorje, solarne zalogovnike in pogonsko regulacijske komplete. Program črpalk in solarnih sistemov je Kolektor Koling na MOS-u tokrat predstavil prvič. Predstavitev na sejmu so tako izkoristili za promocijo lastne blagovne znamke ter pridobivanje in ohranjanje kontaktov s poslovnimi partnerji in strankami. Kot pravijo, je bil njihov razstaveni prostor odlično obiskan. Opažajo namreč veliko zanimanje za obnovljive vire energije.

Glede na raziskavo ruskega avtomobilskega trga (Russian Automotive Market Research) je skupna prodaja avtomobilov v Rusiji v prvi polovici leta 2008 dosegla milijon 549 tisoč vozil, kar pomeni, da se je povečala za 35 % v primerjavi s takim obdobjem lani. Prodaja tradicionalnih ruskih blagovnih znamk (brez izvoza) je dosegla 349.500 vozil, kar na trgu predstavlja 22.6 %. Prodaja v Rusiji izdelanih vozil tujih blagovnih znamk je dosegla številko 296.500, pri čemer je njihov tržni delež narasel na 19,1 %. Delež uvoženih rabljenih vozil je ostal enak kot v prejšnjem letu (12,9 %). Velik tržni delež (45,4 %) pripada uvoženim novim vozilom: od januarja do junija 2008 je bilo v Rusiji prodanih 702.900 takih vozil (brez lahkih dostavnih vozil). V splošnem tuje blagovne znamke obvladujejo več kot 70 % ruskega trga novih vozil.

Če se bo trenutna rast prodaje nadaljevala, lahko po mnenju strokovnjakov, ki so sodelovali pri raziskavi, ruski avtomobilski trg (vključno z rabljenimi avtomobili, vendar brez lahkih dostavnih vozil) konec leta 2008 doseže stopnjo 3,15-3,20 milijona vozil, do leta 2010 pa morebiti celo 4 milijone vozil oziroma 80 milijard ameriških dolarjev, izraženo v vrednosti.

Skupna predstavitev v Rusiji

Koncern Kolektor se je s Slovenskim avtomobilskim grozdom predstavil na sejmu Autoindustry Autocomponents 2008, ki so ga med 14. in 17. oktobrom pripravili v Togliattiju v Rusiji. Kolektor je na sejmu sodeloval s predstavitevjo programa za področje avtomobilske industrije. Pokazalo se je kar nekaj možnosti za prodajo tako komutatorskega kot tudi rotorskega programa.

Kolektor Liv med prejemniki priznanj za najboljše inovacije

Polona Šemrl

Kolektor Liv je na letošnji natečaj za najboljše inovacije, ki jih izbira Gospodarska zbornica Slovenije, prijavil tri inovacije, in sicer robotizacijo proizvodnje in optimizacijo procesa vzglavnika za Opel corso, vectro in za firo, robotizacijo gibljive cevi sesalnika in razvoj izdelka in procesa Galileo – zapiralo odtoka vode za nastavljanje količine vode v wc-splakovalniku. Slednja inovacija je na regijski ravni prejela zlato, na državni pa srebrno priznanje. Ostali dve inovaciji sta si na regijski ravni prislužili srebrno priznanje.

Franko Ogrizek, Matjaž Gustinčič, Janko Lenarčič in predsednik OO GZS v Postojni Igor Blažina na podeliti priznanj

Razvoj zapirala odtoka vode za nastavljanje količine vode v wc-splakovalniku omogoča tako proizvajalcu kot kupcu velik prihranek. Izdelek, katerega avtorji so **Janko Lenarčič, Matjaž Gustinčič, Franko Ogrizek, Robert Vidergar, Jože Pivk, Matjaž Smerdelj**, je novost na svetovnem tržišču. Zapiralo omogoča tako dvokoličinsko kot enokoličinsko splakovanje, kar za uporabnika pomeni maksimalno varčevanje z vodo. Sistem pa je tudi enostaven za vgradnjo in priključitev. Proizvodna celica, v kateri izdelujejo omenjeni izdelek, je priključena na centralni informacijski sistem za spremljanje tehnološko-kakovostnih podatkov, ki omogoča sledljivost izdelka od njegove izdelave do končnega uporabnika.

Zapiralo dotoka vode Galileo za nastavljanje količine vode v wc-splakovalniku

Robotizacija proizvodnje gibljive cevi

Robotizacija celice za izdelavo gibljive cevi sesalnika omogoča avtomatsko izdelavo. **Anton Šorc, Jože Pivk, Miro Posega** so zasnovali lasten koncept prijemanja in lepljenja gibljive cevi. Inovacija omogoča nižje stroške dela, nižjo porabo energije, manj organizacije, manipulacije in proizvodnih prostorov. Z robotizacijo proizvodnje za izdelavo vzglavnika za

Pakiranje sklopov za vzglavnik v plastične zaboje

Opel corso, vectro in za firo so **Igor Otoničar, Peter Stražišar, Omar Jagodnik, Matjaž Furlan, Žarko Likar, Samo Žnidarčič, Igor Gerželj**, ki so avtorji inovacije, udeležili princip gibke proizvodnje na svetovno najvišjem tehnološkem in organizacijskem nivoju. Njena uresničitev je bila pogumno dejanje podjetja in dokaz sistemskim dobaviteljem avtomobilske industrije o sposobnostih in zmožnostih Kolektorja Liv. Z uvedbo inovacije se je produktivnost povečala za kar 6,2-krat, zagotavlja novo pozicijo v avtomobilski industriji, odpira nekaj novih delovnih mest v tehničnih službah in izboljšuje delovno okolje in varnost pri delu.

Izlet najbolj inovativnih

Emil Namar

Ob dnevu Kolektorja je bila podeljena tudi nagrada najbolj inovativnima oddelkoma na Kolektorju v letu 2007 – Vzdrževanju ter Nabavni in prodajni logistiki, in sicer ekskurzija.

Kar nekaj časa je trajalo, da smo se dogovorili in ekskurzijo izpeljali. Določen je bil datum 3. 10. 2008. Vzdrževalci smo že po tradiciji družabni ljudje, saj smo stalno v stiku s takimi in drugačnimi. In skoraj ga ni bilo junaka, ki se zadeve ne bi udeležil.

Plan ekskurzije je obsegal ogled Planinske jame, obisk podjetja Liv Postojna in družabno večerjo v gostišču Erasmus.

Večina inovatorjev se je vkrcala na veseljaški avtobus v Idriji, nekaj pa nas je vstopilo še v Godoviču in na Kalcah.

Že takoj se je pokazala sinergija med udeleženci. Kontakt je bil vzpostavljen in zadeva je stekla. Šofer je bil do neke meje zadržan, zato pa smo bili mi nekoliko bolj sproščeni.

Na Planini smo se izkrkali in se napotili proti že od daleč vidnemu stolpu, ki je le še del nekdanje mogočne utrdbe, ki je varovala pomembno prometnico med jadransko obalo in ljubljansko kotlino. Tam so nas pričakali vodiči in nas seznanili s potekom ogleda.

V koloni klepetavih veseljakov smo se napotili proti vhodu v zatrepni dolini za Ravbarjevim stolpom (nekdaj Mali grad) pod 100 m visoko skalno steno ob izviru reke Unice. Planinska jama je na nas naredila velik vtis, saj po večini nismo vedeli, da je v bližini nas jama, ki slovi po najvišjih dvoranah. Jamo krasijo ozke soteske, sifoni in številni kapniki. V temačni svetlobi naših naglavnih svetilk smo si ogledali sotočje dveh rek, Pivke in Rake. Obe reki skupaj tvorita Unico, ki se vije po Planinskem polju in nekje na severu ponikne. Videli smo tudi človeško ribico in nekaj drugih ribic, ki so migale pred nami.

Po enoinpolurnem ogledu jame smo se podali na pot proti Postojni. Razigrana ekipa veseljakov je že veselo klepetala in nemudoma smo se znašli pred

Kolektorjem Liv. Sledil je postanek z okrepčilom s sendviči in napitkom ter ostalim.

Sledil je ogled Kolektorja Liv, ki je bil zanimiv, saj smo spoznali uspešno podjetje z visokimi motivacijami in zelo urejeno proizvodnjo. Seznanili so nas s proizvodnimi procesi ter plani za prihodnost. Pokramljali smo tudi z nekaj zaposlenimi v proizvodnji in izmenjali nekaj besed o delu, plači in podobnem. Po napornem pohodu in obisku Planinske jame ter podjetja Kolektor Liv pa smo se usedli za mize znanega gostišča Erasmus, kjer so nas postregli z odlično jedačo in rujno kapljico. Ni manjkalo plesne glasbe, zato smo se tudi zavrteli ob prijetnih ritmih. Glede na to, da smo vsi bolj ali manj aktivni, v enih ali drugih rečeh, pa smo se preizkusili še v bowlingu. Na štirih stezah smo vztrajali uro in pol in se dodobra prepotili in nasmejali. Prenekateri pa so v sebi našli tudi talent in navdih, da bi se še kdaj pomerili v tem zanimivem športu.

Dan se je že krepko prevesil v noč, ko smo zapustili gladke steze bowling igrišča in se napotili proti domu. Še vedno razigrani smo se po poti poslavljali s prijetnim občutkom po dobro preživetem dnevu. Je pa že padla beseda, da se kmalu snidemo in rajanje ponovimo.

Nov koordinator inventivne dejavnosti

Z mesecem novembrom za dobo enega leta prevzema mesto koordinatorja in spodbujevalca inventivne dejavnosti **Tomaž Mlečnik**, ki bo za to obdobje nadomestil **Danijelo Brložnik** tudi v projektni pisarni. Tomaž Mlečnik je nov izziv komentiral takole:

»Delo bo drugačno od tistega, ki sem ga opravljal zdaj kot planer proizvodnje. Bo nekaj novega in zaradi tega tudi bolj zanimivo. Ko je prišla ponudba za novo delovno mesto sem, jo sprejel kot nov izziv. Da so mi v podjetju ponudili novo delovno mesto, mi pomeni, da me cenijo in spoštujejo. Za novo delovno mesto imam že nekaj idej za izboljšavo.«

Primerjava stroškov ogrevanja z različnimi sistemi

Gregor Troha

Cene fosilnih goriv zelo nihajo. Uporaba povprečja cen fosilnih goriv iz zadnjega obdobja je za napoved prihodnjih gibanj cen neprimerna, jasno pa je, da poti nazaj oz. trenda zniževanja ne bo. Pri odločitvi za nov sistem ogrevanja ob 20-letni življenjski dobi sistema je tveganje za jasno napoved rasti cen energentov v obdobju 2008-2028 veliko. Jasno je, da fosilnih goriv ni več smotrno uporabljati za ogrevanje.

Za kupca so stroški ogrevanja poleg potrebe po udobju eden najpomembnejših argumentov pri odločanju za določen sistem ogrevanja. Zato so utemeljeni izračuni stroškov ogrevanja osrednjega pomena pri svetovanju kupcem.

Najpomembnejša vprašanja potrošnikov o investicijah v kurilne naprave so sledeča:

- Kako visoka je investicija v napravo, ki uporablja obnovljive vire, v primerjavi z napravo na fosilna goriva?
- Ali so stroški obratovanja naprave, ki uporablja obnovljive vire, nižji kot stroški dejanskega stanja?
- Katera izmed možnih različic je najbolj ugodna?

Stroški kapitala in vzdrževanja

Investicij se pri obračunu stroškov ne upošteva neposredno, temveč preko računске amortizacijske dobe in preko stroškov vzdrževanja in obnavljanja. Pri primerjavi stroškov proizvodnje toplote različnih kurilnih sistemov za gospodinjstva praviloma uporabljamo poenostavljene računске sheme, pri katerih se za stroške, vezane na investicijo, upošteva nevtralno porabo (amortizacijo). Stroški vzdrževanja opreme so navadno ocenjeni na podlagi orientacijskih vrednosti, kot odstotki investicijskega zneska in enakomerno porazdeljeni na amortizacijsko dobo posamezne opreme.

Primer: Izračun nevtralne porabe (amortizacije)

Investicija v npr. toplotno črpalko zrak/voda moči 12kW, vklop v obstoječi razvod ogrevanja objekta in zagon znaša 4.350,00 EUR. Življenjska doba te naprave je vsaj 20 let in stroški vzdrževanja znašajo manj od 0,2 % od investicije na leto.

Nevtralna amortizacija	4.350,00EUR/20let	217,5 EUR
Stroški vzdrževanja	4.350,00EUR • 0,002	8,7 EUR
Stroški kapitala na leto		226,2 EUR

Stroški, vezani na porabo

Stroški, vezani na porabo, zajemajo stroške goriva, stroške skladiščenja goriva oz. manipulativne stroške goriva ter stroške dodatne energije (npr. elektrike). Tu so torej zajete vse vrste stroškov, ki so v neposredni povezavi s proizvedeno količino toplote. Navadno se pri primerjavah stroškov ogrevanja pomotoma upošteva le stroške goriva, s tem pa nastajajo nerealne primerjave stroškov, ki za tehtno odločanje niso ustrezne.

Naš primer:

V obravnavanem primeru imamo kurilno napravo moči 12 kW in 1400 polnimi urami obratovanja, ki proizvede letno 16.800 kWh uporabne toplote. Z upoštevanjem različnih letnih izkoristkov ogrevalnih sistemov se primarna energija goriva giba od cca 5.500 kWh pri toplotni črpalki (COP cca 3,0 – glej prejšnjo številko Komunitatorja), preko 18.600 kWh pri napravah na kurilno olje do 24.000 kWh pri kotlih na polena. 18.600 kWh toplote, pridobljene iz kurilnega olja, ustreza 1780 litrom ELKO. Trenutna cena za liter je 0,812 EUR. Skupaj znaša letno torej 1445,36 EUR. To je strošek energenta, potrebno je prišteti še stroške vzdrževanja sistema, čiščenja dimovodnih cevi itd.. Izračun stroškov porabljene elektrike za obratovanje toplotne črpalke temelji na povprečni trenutni ceni elektrike za gospodinjstva. Pri izračunu so upoštewane manjša tarifa (0,07067EUR/kWh) in višja tarifa (0,11415EUR/kWh) z DDV ter obratovanje 24 ur na dan 7 dni na teden, pri čemer je manjša tarifa uporabljena od 22. do 6. ure zjutraj čez teden in celotno soboto in nedeljo. Tako pridobljeni celotni skupni stroški znašajo 503,47 EUR. Tej ceni je potrebno dodati še strošek obratovanja obtočne črpalke, kar bi dodalo še 25,4 EUR na letni ravni. Letni prihranek je 916,49 EUR, če upoštevamo še amortizacijo, je to 690,29EUR. Te številke pa nam pokažejo, da se investicija v toplotno črpalko v primerjavi s sistemi na fosilna goriva hitro povrne. S tem ostajamo relativno plastični, hitro zamortiziran sistem pa lahko še naprej uporabljamo oziroma ob izrazitem trendu dvigovanja cen na trgu energentov ustrezno reagiramo in se odločimo za dograditev ali zamenjavo. Izveden izračun nam sicer enostransko pokaže grobo stroškovno primerjavo. Toplotna črpalka ni vedno smotrna, za samostojno delovanje je nujen nizkotemperaturni ogrevalni sistem. V primeru radiatorjev je nujno bivalentno obratovanje, kar nam avtomatsko poviša letne stroške. Letni stroški pri posameznikih so seveda odvisni tudi od starosti, izolacije stavbe, želene sobne temperature, izolativnosti oken in vrat, prostornine ogrevanih prostorov in od klimatskih razmer v posamezni kurilni sezoni.

Kolektor v samem vrhu največjih in najbolj intenzivnih slovenskih štipenditorjev

Polona Šemrl

Koncern Kolektor se že vrsto let uvršča v sam vrh štipenditorjev v Sloveniji (lestvico vsako leto naredi in objavi revija Manager). Med največjimi štipenditorji ga najdemo na tretjem mestu, med najbolj intenzivnimi štipenditorji pa na zavidljivem drugem mestu.

Pa bodimo konkretni: koncern Kolektor je imel v lanskem letu 164 štipendistov, za štipendije pa je namenil 271.941 evrov, kar ga uvršča na tretje mesto. Leto pred tem je bil četrti. Kolektor se je povzpел tudi na lestvici najbolj intenzivnih štipenditorjev. Bolj intenziven, kot je štipenditor, večji je odstotek štipendij v stroških dela. Na tej lestvici ga najdemo na drugem mestu. Nanj se je zavihtel s 5. mesta. Koncern Kolektor se torej ponaša z 1,2-odstotnim deležem štipendij v stroških

NAJBOLJ INTENZIVNI ŠTIPENDITORJI v letu 2007			
Letos	Lani	Podjetje	Delež v stroških dela (v %)
1	1	Splošna plovba	1.399%
2	5	Koncern Kolektor*	1.165%
3	3	Unior	0.731%
4	-	Štore Steel	0.646%
5	-	Vegrad	0.590%
6	-	Energoplan	0.532%
7	4	Skupina Hidria	0.500%
8	7	Acroni	0.493%
9	12	Nuklearna elektrarna Krško	0.440%
10	10	Kovinoplastika Lož	0.399%
11	14	Domel	0.354%

dela. Da je znanje v koncernu zelo cenjeno, pove tudi podatek, da je Kolektor med tistimi podjetji, ki plačajo največ šolnin. Zanje je lani namenil dobrih 700 tisoč evrov. Verjetno vam to ne pove veliko, če pa povemo, da je delež zaposlenih, ki so vključeni v izobraževanje 12 odstotkov, kar pomeni, vsak osmi zaposleni, lahko ugotovimo, da je naša trditev, da je znanje v koncernu cenjena vrednota, še kako pravilno. Ob tem velja poudariti, da se omenjeni podatki nanašajo samo na družbi Kolektor Group in Kolektor Sikom in nikakor ne na celoten koncern. Če bi navedenim številkam prišteli vse koncernove družbe, bi bila slika verjetno drugačna, s tem pa verjetno tudi uvrstitev na navedene lestvice. Uvodoma smo zapisali, da je koncerna Kolektor eden večjih štipenditorjev v državi že vrsto let in tako bo ostalo tudi v bodoče. Prav aktivnosti, ki jih za mlade pripravljajo v koncernu, so že nekoliko spremenile situacijo vpisa na strokovne srednje šole in tehnične fakultete v idrijski kotlini. Opažajo namreč, da se zanimanje za tehniko in naravoslovje povečuje, na kar kaže tudi obisk najrazličnejših delavnic, ki jih pripravljajo

za mlade, in vloge za štipendije, ki jih je vsako leto več. Izvršna direktorica za kadre in stike z javnostjo **Ingrid Kermavnar** poudarja, da jih ne zanimajo samo študentje višjih letnikov tehničnih fakultet, ki so njihov ključni kader, pač pa je pomembno, da začnejo z mladimi sodelovati že zelo zgodaj. Za najmlajše pripravljajo ogledne proizvodnih prostorov, v spremstvu staršev, seveda, finančno in kadrovske podpirajo tabore za mlade nadarjene osnovnošolce, skozi leto pripravijo več strokovnih delavnic in na obiskih v podjetju gostijo skupine dijakov in študentov. Vse to, da bi mladi čim bolj spoznali koncern in se po končanem izobraževanju v njem tudi zaposlili. V teh dneh pa bo zaživela še posebna spletna stran, ki bo namenjena samo štipendistom. Z njo bi radi štipendiste kar najbolje povezali s koncernom. Kot je povedala **Eva Cvelbar Primožič**, direktorica Personale, bodo na omenjeni strani na enem mestu zbrane informacije o podjetju in dogajanju v njem, o obvezni in počitniški praksi, o štipendiranju in razpisanih temah za diplomske naloge. Postavljen bo tudi forum, na katerem si bodo štipendisti lahko izmenjali najrazličnejše izkušnje iz šol ali počitniškega dela v podjetju, zapiske iz šole oz. faksa, na njem bodo našli tudi odgovore na najbolj pogosta vprašanja in fotogalerijo. Štipendisti bodo konec oktobra po pošti prejeli uporabniško ime in geslo, s katerim bodo dostopali na omenjeno stran. V kakšni meri bo stran zaživela je odvisno od njih samih. Stran najdete na naslednji povezavi: <http://www.kolektor-stipendisti.spletnestrani.com/>

FMR ansamblu Javor pomagal do zgoščenke

Narodnozabavni ansambel Javor je letos izdal že drugo zgoščenko, ki so jo naslovili Prav vsak je meden. Pri izdaji ploščka jim je pomagal tudi FMR. Na albumu je 10 narodnozabavnih in dve zabavni skladbi. Predstavili jih bodo 15. novembra v dvorani KUD Sloga v Črnem Vrhu.

Čigavo poslovanje bi bilo treba izboljšati?

Kazalniki in vrednosti iz letnih poročil - primerjava med FMR d.d. in Hidrio d.o.o.

1. Dobičkonosnost celotnega kapitala (čisti dobiček/celotni kapital)

	2007	2006	2007	2006	2007	2006
			Čisti dobiček (v EUR)		Celotni kapital (v EUR)	
FMR	56,75%	14,65%	34.080.013	3.949.448	60.056.654	26.949.872
Hidria	1,17%	1,54%	324.394	420.973	27.634.276	27.309.887

2. Dobičkonosnost sredstev (čisti dobiček/vsa sredstva)

	2007	2006	2007	2006	2007	2006
			Čisti dobiček (v EUR)		Vsa sredstva (v EUR)	
FMR	46,89%	8,08%	34.080.013	3.949.448	72.686.217	48.895.736
Hidria	0,80%	1,03%	324.394	420.973	40.661.186	41.012.544

3. Dobičkonosnost prihodkov (čisti dobiček/celotni prihodki)

	2007	2006	2007	2006	2007	2006
			Čisti dobiček (v EUR)		Celotni prihodki (v EUR)	
FMR	83,21%	64,35%	34.080.013	3.949.448	40.957.547	6.137.564
Hidria	7,02%	10,98%	324.394	420.973	4.620.590	3.833.913

4. Delež kapitala v sredstvih (celotni kapital/vsa sredstva)

	2007	2006	2007	2006	2007	2006
			Celotni kapital (v EUR)		Vsa sredstva (v EUR)	
FMR	82,62%	55,12%	60.056.654	26.949.872	72.686.217	48.895.736
Hidria	67,96%	66,59%	27.634.276	27.309.887	40.661.186	41.012.544

5. Obračanje vseh sredstev (celotni prihodki/vsa sredstva)

	2007	2006	2007	2006	2007	2006
			Celotni prihodki (v EUR)		Vsa sredstva (v EUR)	
FMR	0,56	0,13	40.957.547	6.137.564	72.686.217	48.895.736
Hidria	0,11	0,09	4.620.590	3.833.913	40.661.186	41.012.544

F ŠPEKULACIJE

Sta dogovorjena ali ne? Bo Svetlik delež povečal ali ga bo prodal?

► Sta Petrič in Svetlik o Svetlikovem nakupu dela FMR oziroma Kolektorja dogovorjena ali ne, so se v petek spraševali poslovneži, ki bolje poznajo prva moža Kolektorja in Hidrie. Odgovor je bil, da če se že nista, se bosta morala dogovoriti v prihodnje. Nekateri so menili, da lahko sinergije najdeš brez vstopa med lastnike, drugi pa, da je sinergij med njima toliko, da je skrajni čas za sodelovanje. Nihče pa ni verjel, da je Svetlik najmanj 17 milijonov evrov v Kolektorjevega lastnika vložil zato, da bi tam običal. Ali Svetlik vidi možnost, kako bi lastniški delež še povečal ali pa bo ta 38,6-odstotni delež FMR z velikim dobičkom prodal naprej?

Na vprašanje, zakaj so odšteli 17 milijonov evrov za delež v podjetju, ki jim ne prinaša možnosti upravljanja, je odgovoril: »Številke ne bom komentiral. Možnosti

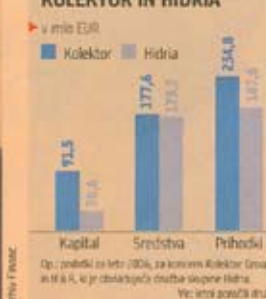
upravljanja res nimamo. So pa tu druge možnosti, ki jih ima lastnik. Kot dobri gospodarji bomo poskušali prispevati k izboljšanju poslovanja.»

F IDRJSKE ŠPEKULACIJE

1

S ČIM RAZPOLAGATA KOLEKTOR IN HIDRIA

► Edvard Svetlik iz Hidrie (levo) in Stojan Petrič iz Kolektorja med ravsom in sodelovanjem.

2

1 Kot dobri gospodarji bomo poskušali prispevati k izboljšanju poslovanja. (Citat iz odgovora E. Svetlika na vprašanje novinarka o razlogih za nakup delnic družbe FMR; objavljen v časniku Finance, 17.12. 2007)

2 Kdo? Komu? Ob zaključku lastninjena sta imeli namreč obe družbi približno enake rezultate.

Uspešno opravljena presoja procesa izdelave rotorja za kupca Continental

Veronika Hiti Carli

V drugi polovici avgusta je kupec Continental (prej Siemens VDO) v proizvodnem podjetju KFH skupine Kolektor Group presojal proces izdelave rotorskega paketa. Rotor je vgrajen v motor, ki ima funkcijo prilagajanja delovne točke odpiranja sesalnih in izpušnih ventilov motorja pri 3-litrskem bencinskem motorju, vgrajenem v različne modele BMW. Kupec je bil ob pregledu poteka razvoja in procesa proizvodnje na novi liniji za ta izdelek zadovoljen, saj smo presojo zaključili praktično brez pripomb in s končno oceno 99

%. Kapaciteta linije je tudi prilagojena dobavi napovedanih količin, ki se bodo v naslednjih mesecih postopno povečevale. Ob uspešno opravljeni presoji čestitamo vsem službam in posameznikom, ki so k temu prispevali.

Presoja kakovosti v Kolektorju Kočevje

22. oktobra je bila v Kolektorju Kočevje certifikacija sistema vodenja kakovosti. Za ta korak so se v podjetju odločili predvsem iz dveh razlogov: prvi je nedvomno strategija koncerna Kolektor, v kateri jasno piše, da morajo vse družbe znotraj koncerna voditi sistem zagotavljanja kakovosti, drugi pa je velik pritisk kupcev. Čeprav strategija koncerna certifikacije ne zahteva, so jo vseeno naredili, saj to od njih zahtevajo kupci. Prvi preizkus je Kolektor Kočevje prestal v začetku oktobra, ko so v podjetju opravili predpresajo. Po novih pravilih, ki so začela veljati avgusta letos, jo je opravila certifikacijska hiša Bureau Veritas. Cilj omenjene predpresaje je bil ugotoviti, ali je podjetje pripravljeno na certifikacijo. Manjše pomanjkljivosti, ki so jih ugotovili v tej fazi, so že odpravili. V času tiskanja

časopisa pa je bila opravljena tudi certifikacijska presoja, za katero so vsi, ki na tem projektu delajo, z direktorjem Kolektorja Kočevje **Ivanom Jerebom** in vodjo proizvodnje **Dušanom Hvala** na čelu, ob zaključku redakcije pričakovali, da jo bodo uspešno prestali.

Vodstveni delavci koncerna Kolektor na poslovnem obisku v koprskem Cimosu

Ob končanem poslovnem obisku, ki ga je organizirala Ingrid Kermavnar, izvršna direktorica koncerna Kolektor za razvoj kadrov in stike z javnostjo, se je v objektiv za skupno poslovilno fotografijo ob namestnika predsednika uprave koncerna Radovana Bolka postavil tudi Vladimir Bukvič, Cimosov izvršni direktor za finance in računovodstvo.

Poslovodstvo Kolektorja je tudi letos pripravilo poslovni obisk svojih vodstvenih delavcev v enem od slovenskih podjetij, s katerimi koncern poslovno sodeluje. Tako so se sredi septembra mudili na obisku v koprskem Cimosu. Cimos, delniška družba, s sedežem v Kopru, in koncern Kolektor namreč sodita med največje slovenske dobavitelje avtomobilski industriji. Obe družbi pa tudi med seboj poslovno sodelujeta. Kolektor Liv Cimosu denimo dobavlja sestavne dele za zavorne sklope osebnih vozil različnih evropskih izdelovalcev. Možnosti pa so še v ponudbi izdelkov iz duro - in termoplastov, kjer Kolektor v okviru diverzifikacije postaja vse pomembnejši ponudnik, je v okviru obiska in predstavitve koncerna v Kopru poudaril namestnik predsednika uprave **Radovan Bolko**. Enakega mnenja je bil v imenu gostiteljev tudi **Zorko Kenda**, izvršni direktor in pomočnik predsednika uprave Cimosu.

Kolektorjevi vodstveni delavci so si z zanimanjem ogledali Cimosove prototipne delavnice. Zgoraj je na fotografiji delavnica za preizkušanje ročnih zavor za oplove safire, spodaj levo za tako imenovane chrash teste BMW-jevih pedalnih sklopov, desno pa ogled proizvodnje istih sklopov za različna vozila, za katera plastične dele Cimosu dobavlja tudi Kolektor Liv.

Odpadki so koristni, če jih ločujemo

Tomaž Vidmar

Odpadki so stranski proizvod našega delovanja in se jim s trenutnimi življenjskimi navadami težko izognemo. Problematika odpadkov je vse bolj pereča, saj se srečujemo s problemom, kaj narediti z njimi. Primerne prostora zanje zmanjkuje in lahko rečemo, da nam odpadki na neki način odžirajo življenjski prostor. Na srečo pa niso vsi odpadki odpadki. Med njimi je mnogo materialov, ki jih je mogoče ponovno uporabiti, reciklirati ali izrabiti kot vir energije. Večino odpadkov lahko s pridom uporabimo, le ločiti jih moramo od odpadkov, ki gredo na komunalne deponije. Da

Ob ogledu deponije v Ljubevču so med drugim videli tudi nameščanje naprave za stiskanje komunalnih odpadkov, ki bo Komunalni prišla še posebej prav potem, ko bo treba te volumensko zmanjšati za prevoz na regijsko deponijo odpadkov v Staro goro pri Novi Gorici

nas odpadki ne bodo pokopali oziroma da jih bomo lahko zmanjševali in izkoriščali, je bistvenega pomena njihovo ločeno zbiranje.

Prav poudarek na ločenem zbiranju odpadkov je osrednja točka projekta prenove sistema ravnanja z odpadki, ki zadnje mesece poteka v družbah Kolektor Group, Kolektor Sikom, Kolektor Orodjarna, Kolektor Prokol, Kolektor KFH in Ascom, v sodelovanju z EVT-Sistemi ter podjetjem Prena. Poleg **Marjete Žonta** (EVT-Sistemi) in **Tomaža Vidmarja**, ki vodita ta projekt, v njem aktivno sodelujejo tudi skrbniki za okolje iz omenjenih družb: **Albert Ogrič, Andrej Kokalj, Andrej Vehar, Blaž Gantar, Boštjan Petkovšek, Damijan Bizjak, Damjan Rupnik, Jure Filipič, Miran Vihtelič, Mitja Pivk, Nina Vest, Rok Primožič, Tatjana Carl, Tomaž Makuc** in **Nenad Golob** (Prena d. o. o.).

Namen obiska deponije je bil seznaniti se s tem, kaj se dogaja z odpadki, ko ti zapustijo podjetje

Eden glavnih razlogov za začetek tega projekta so bile zakonodajne spremembe. V zadnjem letu je bilo samo za področje odpadkov sprejetih kar 7 novih uredb in 4 spremembe veljavne zakonodaje, kar pomeni številne nove zahteve pri ravnanju z odpadki in njihovimi evidencami ter načrti ravnanja. So pa tudi kazni na tem področju zelo visoke - do 40.000 evrov za posamezno nepravilnost. Poleg uskladitev z zakonodajo so naše aktivnosti usmerjene tudi v zmanjševanje količin odpadkov. Po pregledu dosedanjega načina ravnanja z odpadki smo ugotovili, da je na tem področju mnogo priložnosti za izboljšanje sedanje prakse. S ciljem da zadostimo novim, strožjim zahtevam okoljske zakonodaje, predvsem pa, da v podjetju zmanjšamo količine odpadkov in s tem tudi stroške njihovih odvozov, aktivno delujemo na izobraževanju, osveščanju zaposlenih, ustvarjanju boljših pogojev za dodatno ločevanje odpadkov, izboljšujemo tudi postopke vodenja evidenc odpadkov in urejamo ostalo sistemsko dokumentacijo. Pri tem vseskozi dobro sodelujemo z družbami EVT-Sistemi d. o. o., Prena d. o. o. ter Komunala Idrija, ki so s svojimi storitvami močno vpete v naš okoljski sistem. Z nekaterimi izmed njih smo prenovili pogodbe o sodelovanju, pri čemer je vse skupaj usklajeval **Blaž Miklavčič** (Kolektor Group). Dejstvo je, da problema odpadkov ne moremo reševati sami, temveč s skupnimi prizadevanji v okviru lokalne in širše skupnosti.

Z ločevanjem odpadkov prizanašamo sebi in naravi, zato bodimo pozorni na odpadke in jih ne odlagajmo brez premisleka.

Pestro športno dogajanje

Zadnje poletne dni so zaposleni v koncernu izkoristili za druženje v naravi. Najprej so se zaposleni na Vleku odpravili na Triglav, nato pa se je skupina koncernovih kolesarjev podala iz Idrije čez Vršič nazaj v Idrijo.

Zaposlenim na Vleku so konec junija na Dnevu Kolektorja kot skupini z največ timskimi idejami za nagrado obljubili piknik. Ker je ta zaradi slabega vremena odpadel, so poiskali drugo rešitev. Odločili so se, da se odpravijo na Triglav. Žal jim na vrh zaradi sunkov vetra ni uspelo priti. Prespali so na Kredarici, se naslednji dan odpravili še do kočice Planika in se vrnili v dolino.

Ekipe Vleka pred kočico na Kredarici

Ljubitelji kolesarjenja pa so se letos že šestič udeležili vzpona na Vršič. Slabo vreme, ki smo mu bili priča, je načrte prekrizalo tudi njim. Na pot so se namreč odpravili teden dni kasneje, kot je bilo predvideno. Zimske temperature – živo srebro se namreč ni povzpelo prek 7 stopinj Celzija – so jih spremljale celo pot, vse od starta pred upravno stavbo Kolektorja. Čeprav vzpon na Vršič nima tekmovalnega značaja, se udeleženci vsakič pomerijo, kdo bo najhitreje

prikolesaril iz Trente na Vršič. Tudi letos je s progo najhitreje opravil **Robert Blaznik**. Potreboval je dobrih 54 minut. Naslednji dan so se kolesarji iz Kranjske Gore preko Dražgoš vrnili v Idrijo.

Spominska fotografija z vrha Vršiča

Na Vršič je najhitreje prikolesaril Robert Blaznik

Kolektor Liv na Maksištafeti 24 x 1 ura v Trstu

Veselko Španič

Športno društvo Hitre noge iz Senožec je 6. in 7. septembra že sedmič sodelovalo na veliki športni prireditvi v Trstu, maksištafeti 24 x 1 ura. Letos je bilo prijavljenih 17 ekip, 13 iz Italije in 4 iz Slovenije. V vsaki ekipi je bilo 24 tekačev, vsak je tekel 1 uro štafetno, kilometri pa so se seštevali. Naša ekipa Kolektor Liv Postojna je naredila največ kilometrov, 364, in

Moška ekipa Kolektorja Liva

Ženska ekipa Kolektorja Liva

absolutno zmagala, drugo mesto so zasedli G.S.D. San Giacomo s 348 kilometri, tretje Tram de Opcina s 334 kilometri, četrto Kraški tekači s 327 kilometri, peto Running World Trst s 325 kilometri, šesto pa DLT Filipides s 321 kilometri. Ženska ekipa Kolektorja Liv je z 268 kilometri zasedla absolutno 16. mesto, v ženski konkurenci pa drugo. Tekači in tekačice smo zelo zadovoljni, da smo uspešno zastopali Kolektor Liv in celotno Slovenijo na omenjeni prireditvi. Obe ekipi sem vodil **Veselko Španič**.

Kolektor Bosna prvak v malem nogometu na delavskih športnih igrah Laktaši 2008

Draško Pavljanin

Ekipa Kolektorja Bosna se je pomerila s 15 ekipami in zmagala. Že na začetku tekmovanja smo pokazali najboljšo igro, veliko resnosti in požrtvovalnosti ter borbenosti prav za vsako žogo na terenu. Naši navijači so posebna zgodba, stali so nam ob strani prav na vseh tekmah. Tudi takrat, ko se je zdelo, da je tekma že izgubljena, so nam dali dodatno moč in motiv. Po vsaki tekmi smo odigrali še "tretji" polčas. To je

Mladen Bosić – Boske, najboljši igralec in strelec turnirja

bil namreč zabavnejši del, ko je ekipa analizirala igro. Pripravljali smo taktiko za naslednje tekme in analizirali igro prihodnjih nasprotnikov.

Najboljši igralec in najboljši strelec turnirja je bil igralec in kapetan naše ekipe **Mladen Bosić – Boske**, ki drugače dela kot delavec na preši. Po finalni tekmi je bil presrečen. »Presrečen sem. To je naš prvi nastop in

takoj smo vsem pokazali, da smo najboljša nogometna ekipa, a kar je mnogo pomembneje, tudi ekipa, ki je imela najboljši timski duh. Želim se zahvaliti vsem igralcem za prikazano igro, sponzorjem in tudi navijačem, ki so nas spremljali v velikem številu na vseh tekmah. Največja zahvala pa gre prav gotovo podpora našega največjega navijača **Sebastijana Franzinija**.« Velike zasluge za uspeh ima tudi naš vratar **Velimir Gudalo**, šef vzdrževanja. Ob tej priložnosti je povedal: »To je naše prvo tekmovanje. Nismo vedeli, kako dobri

smo, niti nismo verjeli, da lahko postanemo prvaki. Prvo mesto, ki smo ga osvojili, je plod velike borbenosti in odrekanja vseh igralcev kot tudi velike podpore navijačev.«

Podpore je ekipi izkazalo tudi vodstvo družbe Kolektor Bosna z **Iztokom Novakom** in **Dušanom Pavićem** na čelu. Kot sta povedala, si želita, da bi se tako dobri športni rezultati prenesli tudi v proizvodnjo.

Ekipo zdaj čakajo priprave za nadaljnje tekme. Morda tudi na republiško tekmovanje, na katerem bi se pomerili zmagovalci občinskih tekmovanj. Nedvomno lahko ekipa Kolektorja Bosna tudi na tem tekmovanju računa na uspeh. Naj se ve, da se v Kolektorju Bosna iz Laktašev igra najboljši nogomet.

Vsi pa že komaj čakamo tekmo, na kateri se bosta pomerili ekipi Kolektorja Bosna in Kolektorja Sikom iz Idrije.

V pričakovanju 13. ljubljanskega maratona

25. in 26. oktobra bo v Ljubljani največja mednarodna tekaška prireditev pri nas - Ljubljanski maraton. Tudi letos se ga bo udeležila Kolektorjeva ekipa tekačev. Že lani je bila številna, letos pa bo tekačev še več. Z 10-, 21- ali 42-kilometrsko progo se bo spopadlo kar 78 tekačev in tekačic. Med njimi je veliko takih, ki se bodo 13. ljubljanskega maratona udeležili prvič. Kot je bilo slišati, prav vsi pridno trenirajo.

Lanski ekipi Kolektorjevih tekačev se bodo pridružili novi, ki bodo konec oktobra prvič tekli na Ljubljanskem maratonu

Iz nebeške kuhinje

Boštjan Novak

NEBESA

En lep, nebeški pozdrav. Jesen prinaša novo korenito spremembo na vsakodnevem jedilniku. Zelje se je že skisalo, repa potrebuje še nekaj časa. Sadje je obrano in predelano, diši po pečenem kostanju ...

Že nekaj let nazaj sem se spraševal, koliko družin si sploh še pripravi ozimnico – tako ta pravo. S polno shrambo krompirja, čebule in jabolok, z zbirko doma pridelanega in vložnega sadja in zelenjave, ki sta bila pospravljena v lično pripravljenih kozarcih in zložena v shrambi.

Kako pa kaj v Nebesih? V Restavraciji Kolektor se počasi pripravljamo na prednovoletni čas, za po novem letu pa se obeta prva zelo velika sprememba v celotni ponudbi. Ker si želimo, da bi se lahko približali čim več zaposlenim v koncernu pa tudi zunanjim gostom, bo prenovljeno ponudbo pospremil slogan "Restavracija Kolektor - za vsakega nekaj." Toliko o novostih za danes. V prihodnji številki Komunitatorja boste o tem podrobno obveščeni. Na gimnaziji Jurija Vege smo po vseh pretehtanih možnostih, kako izpeljati projekt brezplačnih toplih obrokov, s prvim oktobrom prešli na razdeljevanje hladnih obrokov. Za ta korak se je vodstvo šole odločilo zato, ker smo, kljub temu da je gimnazija prenovljena, skupno prišli do zaključka, da je slednja poteza pametnejša, kot pa da bi tople obroke razdeljevali v improviziranih, s higienskega vidika popolnoma neprimernih prostorih, postrežene v plastično posodo, s plastičnim jedilnim priborom. Žal ministrstvo, pristojno za šolstvo in šport, ni imelo posluha za prehranske potrebe dijakov in je zavrnilo pobudo vodstva gimnazije, da bi se uredili večji prostori za tovrstno dejavnost.

Na koncu smo vam dolžni še recept. Naj bo sezonsko obarvan. Pa nasvidenje do prihodnjič.

Gratinirana krompir in koromač

4 osebe

- 4 veliki rdeči krompirji
- 2 srednje velika koromača
- 60 do 90 g mocarele
- 5 dl mleka
- 25 g masla
- 1 jajce
- 2 žlici moke
- 1/2 žličke soli
- 1/2 žličke sveže mletega črnega popra

Pečico segrejemo na 180 °C. Krompir olupimo in nastrgamo na kakor papir tanka kolesca. Za minuto, dve jih namočimo v hladno vodo, potem pa dobro odcedimo. Koromač očistimo in nastrgamo kakor krompir. Ognjevarno posodo s premerom 25 centimetrov namažemo z maslom. V skledi zmešamo narezana krompir in koromač, moko, sol in sveže mlet črni poper. Mešanico naložimo v z maslom namazano posodo, prelijemo s 3,3 decilitra mleka in za 60 minut postavimo v segreto pečico. Sir narežemo na kockice. V električnem mešalniku gladko razmešamo nakockan sir, jajce in preostalo mleko. Mešanico nalijemo na jed, ki jo za 20 do 25 minut potisnemo v pečico, v kateri temperaturo zvišamo na 200 °C, da se jed zlato rjavo zapeče.

Gratinirana krompir in koromač ponudimo kot prilogo k pečenim mesnim jedem.

Dušena svinjska rebrca z zeljem

4 osebe

- 800 g svinjskih reber
- 1/2 glave zelja
- pribl. 4 dl čiste juhe
- 4 žlice ekstra deviškega olivnega olja
- sol
- črni poper v zrnu
- muškadni orešček
- 2 stroka česna

Svinjska rebra oprhamo pod tekočo hladno vodo, obrišemo in razpolovimo po širini. Česen olupimo in grobo stremo. V ponvi pristavimo in segrejemo olivno olje in strt česen. Na odišavljeni maščobi svinjska rebra po obeh straneh rumeno opečemo. Pristavimo juho, zavremo in pustimo na toplem. Opečena rebra začini s soljo in sveže mletim črnim poprom, potem pa jih polijemo z 2 decilitroma vroče juhe. Pokrijemo in počasi dušimo 20 minut.

Zelje očistimo in zrežemo na rezance, ki jih dodamo mesu. Začinimo ga s soljo in z nastrganim muškatnim oreščkom. Nato vse skupaj pokrito dušimo še toliko časa, da se meso zmehča. Vmes po potrebi prilivamo vročo juho, da se meso ne izsuši.

Ko se meso zmehča, jed odstavimo in po okusu dodatno začini s sveže mletim črnim poprom. Jed predenemo v segreto skledo in postrežemo z mehko koruzno polento.

Informator

• **Uredništvo:** Polona Šemrl. • **Sodelavci:** David Bizjak, Veronika Hiti Carli, Emil Namar, Boštjan Novak, Polonca Pagon, Draško Pavljanin, Laura Podgornik, Filip Šemrl, Polona Šemrl, Veselko Španič, Gregor Troha, Matjaž Urbas, Tomaž Vidmar. • **Foto:** David Bizjak, Edo Čuk, arhiv Kolektor Bosna, arhiv Kolektor Koling, arhiv Kolektor Liv, Boštjan Novak, Laura Podgornik, Marko Rupnik, Filip Šemrl, Polona Šemrl, Veselko Španič, Tomaž Vidmar. • Časopis si lahko ogledate na spletni strani: www.kolektor.si